

Sinds enige tijd laat ik mijn oude dagboek door AI herschrijven. De meeste artikelen op deze website zijn al door AI bewerkt, wat je wellicht al vermoedde. Nu heb ik een langere tekst uit het begin van de jaren 2000 door ChatGPT laten herwerken tot een e-book. Dat is geen eenvoudige taak en kost de nodige tijd.

Ik verwacht mijn kopie tegen het einde van volgende week te ontvangen. Daarna zal ik bekijken waar en hoe ik het zal publiceren, op deze website of misschien ergens anders. Dat hangt ervan af of de tekst aan mijn verwachtingen voldoet. Mocht dat niet het geval zijn, dan zal ik hier het verdere verloop van dit project delen.

Tot later

□ De Tour als Theater: Hoe de Koers haar Ziel Verloor

Lang geleden was de Tour de France een strijd tegen de elementen, tegen de tijd én tegen jezelf. Vandaag lijkt het spektakel meer op een strak geregisseerd circus waarin de renners nog zelden de hoofdrol mogen spelen.

Een surrealistisch eerbetoon aan de koers: miniatuurrenners in een kartonnen doos, getrokken door een tractor.

□ Van heldenepos tot managementstrategie

Waar vroeger coureurs als *Fausto Coppi*, *Eddy Merckx* of *Lucien Van Impe* zich losrukten uit het peloton met niets dan karakter en benen, zien we vandaag een peloton dat zich voortbeweegt als een computergestuurde zwerm. Alles draait om data, wattages en aerodynamica. De renner is ondergeschikt geworden aan het systeem.

De ploegleiding dicteert elk moment van de rit, gestuurd door oortjes en dashboards in de volgagens. Renner X mag aanvallen op kilometer 132, renner Y moet water halen, en renner Z moet de sprint aantrekken voor de kopman. En die kopman? Die staat vaak al maanden op de shortlist als mogelijke winnaar, ruim voor de eerste pedaalslag.

“Het is alsof de uitkomst al geschreven staat — alsof we naar een Netflix-script kijken, niet naar een sportwedstrijd.”

□ Het peloton als blokkendoos

De meeste ploegen rijden tegenwoordig in formatie, tot op de millimeter uitgekiend. Van bovenaf lijkt het op een robotische blokkendoos, niet op een strijdlustig peloton. Spontane uitbraken, heroïsche achtervolgingen of geniale ingevingen zijn eerder uitzondering dan regel.

De oorzaak van de vele valpartijen? Simpel: als iedereen zo dicht op elkaar rijdt en elke fout gecorrigeerd moet worden in realtime via oortjes, dan is er amper nog ruimte voor foutmarge. Renners worden letterlijk en figuurlijk in het gareel gehouden.

□ De geest van de koers is vervlogen

De Tour is een traditie van meer dan een eeuw oud. Maar wat is er overgebleven van de rauwe heroïek van bijvoorbeeld *Eugène Christophe*, die in 1913 zijn gebroken voorvork zélf moest herstellen in een smidse?

Of van de woelige jaren '80 en '90, waarin renners zoals *Hinault*, *Fignon* en *Chiappucci* nog vochten met het mes tussen de tanden?

Zelfs de schaduwzijde van de Tour – denk aan de [Festina-affaire in 1998](#) of het [tijdperk Lance Armstrong](#) – bevatte nog een bepaalde tragiek en menselijkheid die vandaag lijkt te zijn vervangen door corporate steriliteit.

♂ De renner als pion, de entourage als merk

Het wielrennen is een miljoenenindustrie geworden. Teams worden geleid als bedrijven, met **CEO's, communicatieadviseurs en sportsdirectors** die meer invloed lijken te hebben dan de renners zelf. Zelfs sommige journalisten zijn hun rol als kritisch volger kwijt: ze spelen liever de ster in hun eigen sociale mediashow.

De koers is niet meer van de renners. Ze is van de sponsors, van de merken, van de managers. En de camera draait vooral naar wie het meeste te vertellen heeft — niet naar wie het meeste geeft op de fiets.

Een koers zonder verrassing

Wie wint de Tour? De vraag wordt vaak al voor de start beantwoord. Of het nu Pogacar of Vingegaard is, maakt eigenlijk nog weinig uit. De verrassing is zoek. De aanval op 100 km van de finish? Zelden. De strijd tegen het onmogelijke? Bijna ondenkbaar.

Officiële info? Die vind je op de [website van de Tour de France](#).

Conclusie: De koers rijdt, maar waar

naartoe?

Er is niets mis met professionalisering, maar de Tour is méér dan een logistiek huzarenstuk. Het is, of was, een strijd vol menselijke verhalen, drama en improvisatie. Wat we vandaag zien, is strak geregisseerd, gecontroleerd en ingekaderd — maar ook vaak emotioneel.

De vraag is: blijven we kijken voor de koers, of alleen nog voor het spektakel errond?

Misschien wordt het tijd om terug te keren naar de essentie: **de mens op de fiets, tegen de wereld**. Geen blokkendoos, geen remote control. Gewoon koers. Echte koers.

Bezoek aan Pieter Aertsens boerenkeuken

Beeld en Bezoek

De fotorealistische versie:

▣ Vandaag te gaste geweest by dese luyden

Ic kwam in een keuken ghewandelt vol stoofwarmte en broodgeur, en waerachtig — ‘k vond mij temidden een bende goeden lieden. Een knaep stak het vier aen, een wyfken boog haer over den pot, ende eenen ouden dronckaert goot den kruik tot op den bodem leêg.

Langs den wand stont meester **Pieter Aertsen** met penseel ende plank, luttel sprekende, maer al scherp van aensicht.

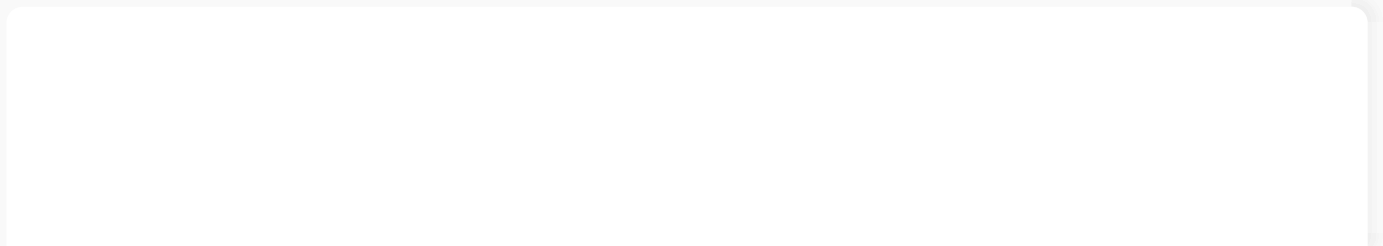
“Wilt g’ er by op?” vroeg hy mij, wyl hy den wijn aen zijn lippen bracht. “Zijt dan stil en stil, gelijk een stoele.”

En dus zat ick, tusschen kaes en broot, te kyken, te luisteren, te ruiken – en den tijd vergaet. Ick had mijn toverlantaern (men noemt het heden ‘smartphone’) by, maer die verstopte ick onder mijn rokken. Past niet in ’t tafereel.

Schoon ghebeuren, met hartelijcken luyden ende den meester-schilder zelve als mijn metgezel.

▣ [Museum Mayer van den Bergh, Stad van Antwerpen](#)

▣ *Pieter Aertsen – Boeren by den haert, omstreeks het jaer des Heeren 1560*

□ Wat men met het oog niet altijd ziet...

Op 't eerste aensicht lijkt het een vrolijke braspartij, met tafelen vol goet – *kaes, broot, koek, wafelen, gebak, mosselen, pastinaken* en een vetketel die zelve nog nadampt. Tot op den grond toe ligt 't eten gestrooid alsof Lucullus zelf langs was geweest. Kannen en kruyken staan gereed, den wijn stroomde gretig, het haardvuur kraakt en in de hoek wacht een mand vol klievhout – al het gerief voor een lang, warm, gulzig festijn.

Doch als men scherper tuyt met het oog, verraet het schilderije meer dan enkel gasterie. Aan de deur prijkt een vogel in een kooi – geen toevallige versiering, maer een teken: **dit is geen gewone keuken**, dit is een huys van vermaak. De jonge boerin voorovergebogen, haar hand bij een mes, en d'hand van den knaap wat al te dicht by haer schoot – het zijn gestes met vleesch en vuur.

De worsten, de pastinaak, de broodjes en de schelpen – zij zijn meer dan eten. 't Zijn dubbelzinnige beelden, sprekende vormen, gelyk men ook zwaard, kruik, mand of keukenspieß las als symbool van 't mannelycke of vrouwelijcke. En kijk: het vlees dat draait boven 't vier... wat zou het anders zijn dan een schalksche hint?

Achteraen, door de portiek, nadert een paar minnekozen – wellicht op weg naar 't genot binnen. En rondom de boerin: drie mannen, elk van eenen anderen leeftyd. Zou dat niet den mens zijn in zyn drie leeftijden – jeugd, kracht en ouderdom – elk verlangend naar het zelfde lijf?

Boven in de kamer hangt een haspel, niet toevallig. Dichtby hangt een kroon van narren. Het zijn tekens van dwaesheid, van 't menschdom dat zich verliest in driften en dronkenschap. 't Is een spiegel, een spotprent, gelyk men dat ook vond in de boeken van den meester Erasmus. Geen fingerwijzing met straffe hand, maer een glimlachende les: **hoe zot de mensch doch kan zijn als hy zich te veel laat**

leiden door den buik of de lendenen.

En zoo is dit tafereel niet enkel een keuken vol leven – maer een kijkspel over ‘t menschelycke hart, met al sijn zwakten en lusten, geschildert met kleur én met verstand.